

των αὐτῶν ἢ μάλλον τῆς αὐτῆς λέξεως, ὡς ἐπιμονος ἐπίκλησις, ὡς ἀπηλπισμένη κραυγή, ὡς μυχίου πόνου καὶ πόθου ἔκφρασις, ἄλλοτε μαλθακῶς ὀλισθαίνον, ἄλλοτε αἰρόμενον εἰς θλιβεράν οἰμωγὴν καὶ ἄλλοτε καταπίπτον καὶ τελευτῶν εἰς βαθὺν στόνον. Καὶ ὑπὸ τὴν βαυκαλητικὴν καὶ ὑπνωτικὴν, ὡς χασίς ἢ ὀπίου, ἐπήρειάν του τὸ πλῆθος σιγᾶ καὶ φαίνεται ὡς νὰ βυθίζεται εἰς εἶδος νάρκης καὶ ἀκροᾶται ἐν μακαρίᾳ ἀκινήσι καὶ βέμβῃ. Καὶ ἐφ' ὅσον ἐκεῖνο παρατείνεται ἐν τῇ διαρκεί αὐτοῦ χυνότητι καὶ μελαγχολίᾳ, ὡς νὰ διερμηνεύη ἐπιθυμίαν ἀόριστον ἀλλὰ τοσοῦτῳ μάλλον φλογεράν, πάθος ἐπώδυνον πρὸς τι ἄγνωστον καὶ ἀσύλληπτον, ἢ ὡς νὰ θρηνητὶ ἀπολωλὸς ἀνεπιστρεπτεῖ, στέρησιν σκληρὰν καὶ ἀνεπανόρθωτον, ἐπὶ τοσοῦτο καὶ τοῦτο ἐνωτίζεται ἡρέμα ὡς νὰ ὑποκύπτῃ εἰς μαγνητιστοῦ θέλησιν. Ἄλλ' ὅταν καὶ ὁ ὕστατος τόνος του βαθμηδόν, μικρὸν κατὰ μικρόν, ἐκλίπῃ, τότε ἐγείρονται ὅλοι διαμιάς καὶ μακρινῶς ἐκφυγεῖ αἰτούσι τὴν ἐπανάληψίν του. Καὶ ἡ ἀλλοκοτος σκηνή, ἣτις φαίνεται ὡς ἐξαχθεῖσα ἐκ φανταστικοῦ τινος διηγήματος τοῦ Γκιωτιᾶ ἢ τοῦ Ὀφφμαν, ἐξακολουθεῖ, ἐξακολουθεῖ ἐπὶ πολὺ, ἐπὶ ὥρας μακράς, καιρὸν ἥδη μετὰ τὸ μεσονύκτιον καὶ πέραν ἔτι

ΜΙΧΑΗΛ ΜΗΤΣΑΚΗΣ

ΑΛΛΟΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΑΝΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

Κοινῶς ἐπικρατεῖ ἡ ἰδέα ὅτι ἄνθρωπος ἔχων ἀνάστημα 1 μ. 70, π.χ. διατηρεῖ τὸ ὕψος τοῦτο ἐφ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἀναλλοιώτων ἀλλ' ἡ ἰδέα αὐτὴ εἶνε ἐσφαλμένη. Τὸ ἀνάστημα ποικίλλει ὅπως καὶ τὸ βᾶρος τοῦ σώματος καὶ κατὰ τὸ διάστημα μιᾶς ὥρας οὐδέποτε ἔχομεν τὸ αὐτὸ ἀνάστημα καὶ τὸ αὐτὸ βᾶρος. Ἐάν τις μετρήσῃ μετ' ἀκριβείας ἑαυτὸν ἅμα ὡς ἐγερθῆ τῆς κλίνης καὶ ὀλίγον πρὶν ἢ κατακλιθῆ, θὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἐφόσον ἡ ἡμέρα προβαίνει, τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ σμικρύνεται. Τὴν ὀγδόην πρωϊνὴν ὥραν εἶνε τις ὑψηλότερος ἢ τὴν ὀγδόην ἑσπερινήν. Καὶ ἡ διαφορά εἰς πολλὰ ἄτομα δύναται τὰ ὑπερβῆ τὸ ἐν ἑκατοστὸν τοῦ μέτρου. Κατὰ τὸ ἐν Βερολίῳ ἐν ἔτει 1881 συγκροτηθὲν χειρουργικὸν συνέδριον, ὁ καθηγητὴς Μάρτελ ἀνεκοίωσε τὸ πόρισμα πολλῶν αὐτοῦ καταμετρήσεων, ἐξ ὧν συνήγαγε τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ ἀνθρώπινον ἀνάστημα, ὡς εἴπομεν, ἀλλοιοῦται κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας. Ἐκατοστὸς ἡμῶν ἀπόλλυσι 3—4 χιλιοστόμετρα τοῦ μέτρου τὴν ἡμέραν, ἅτινα ἀνακτᾶ τὴν πρωϊάν

τῆς ἐπαύριον, ὑπάρχουσι δὲ πολλοὶ οἵτινες γίνονται βραχύτεροι κατὰ 5-6 χιλιοστόμετρα. Γνωρίζομεν τροχηλατιστὴν τινὰ ὅστις ἔχει ὕψος 1 μ. 72 ἐκ. τὴν πρωϊάν καὶ ὅστις ἀφοῦ διατρέξῃ ἐπὶ τοῦ τροχλάτου αὐτοῦ ἐφ' ὅλην τὴν ἡμέραν διάστημα 40 χιλιομέτρων, τὴν ἑσπέραν ἔχει ὕψος 1 μ. 70 μόνον ἐκ. Ἡ σμίκρυνσις εἶνε ἀνάλογος πρὸς τὴν σωματικὴν ἄσκησιν ἢ ἐπιβάλλει τις εἰς ἑαυτὸν καὶ τὸν χρόνον καθ' ὃν ἴσταται ὄρθιος. Κυρία τις, παραμένουσα καθ' ἑκάστην ἐφ' ὅλην τὴν πρωϊάν ἐν τῇ καλλιτεχνικῇ Ἐκθέσει, ἀπόλλυσι τακτικῶς, ἀπὸ τῆς ἐνάτης μέχρι τῆς μεσημβρίας, τέσσαρα χιλιοστόμετρα ἐκ τοῦ ἀναστήματός της.

Τὴν σμίκρυνσιν ταύτην τοῦ ἀναστήματος γνωρίζουσι καλῶς οἱ ἐπαγγελλόμενοι ἐν τοῖς χωρίοις τοὺς «μάγους», οἵτινες διὰ χρημάτων ἀναλαμβάνουσι νὰ βραχύνωσι τὸ ἀνάστημα τῶν νέων. Ἐάν νεοσύλλεκτός τις ὑπερβαίῃ τὸ ἀνάστημα τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενον πρὸς ἐξαίρεσιν ἀπὸ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ὁ «μάγος» ὑπόσχεται αὐτῷ νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ τῆς ὑποχρέσεως. Ὀλίγας ἡμέρας πρὶν ἢ συνέλθῃ τὸ στρατολογικὸν συμβούλιον, ὑποβάλλει αὐτὸν εἰς ὑπερβάλλουσαν σωματικὴν κόπωσιν καὶ τῷ ἐπιβάλλει μακρὰν πορείαν, καθ' ἣν φέρει ἐπ' ὤμων καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς βαρῆα ἀντικείμενα. Ἀποστερεῖ αὐτὸν ὡσαύτως καὶ τοῦ ὕπνου, συντηρεῖ δὲ τὰς δυνάμεις του διὰ μεγάλων δόσεων οἰνοπνεύματος. Ὅτε, μετὰ τὴν τοιαύτην δοκιμασίαν, ὁ νέος εἰσέρχεται ὑπὸ τὸ ἀναστημάτομετρον εἶνε κατὰ 2, 3 πολλαίς δὲ καὶ 4 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου βραχύτερος τοῦ συνήθους. Ἀποτέλεσμα τῆς ὑπερβαλλούσης σωματικῆς κοπώσεως εἶνε ἡ σμίκρυνσις τοῦ σώματος.

Πᾶς ὅστις δὲν ὑποβάλλεται εἰς κόπους καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, διάγει δὲ μάλλον καθιστικὸν βίον, ὑφίσταται ἐλαχίστην τοῦ ἀναστήματος σμίκρυνσιν τούναντιον δὲ πολὺ κοπιῶν, ὁ ἰστάμενος ἐπὶ πολλὰς ὥρας ὄρθιος εἶνε τὴν ἑσπέραν βραχύτερος τοῦ συνήθους ἀπὸ 1—5 χιλιοστόμετρων. Οἱ στρατιῶται μετ' ἐπίπονον πορείαν εἶνε πάντες βραχυσωμότεροι. Κοπιῶν τὸ σῶμα καταπίπτει διότι πρῶτον κατηνάλωσε μέρος τοῦ ἐν τῷ σώματι λίπους, εἶτα διότι ἡ ἐλαστικότης καὶ ἡ στερεότης τῶν χόνδρων ἠλαττώθη. Ἐκτός δὲ ταύτης καὶ ἡ τῶν ἰνωδῶν καὶ λιπαδῶν στερεότης μειοῦται. Διὰ τῆς στερήσεως δὲ τοῦ ὕπνου ἡ θρέψις γίνεται ἀτελῶς καὶ πάσαι αὐταὶ αἱ μικραὶ λεπτομέρειαι συνδυαζόμεναι ἐπιφέρουσι αἰσθητὴν τοῦ σώματος σμίκρυνσιν. Διὰ τοῦτο πράγματι οὐδέποτε ἔχομεν ἀκριβῶς τὸ αὐτὸ ἀνάστημα καὶ ἐάν τις ἐπιθυμῇ νὰ γνωρίζῃ ἀκριβῶς τὸ ὕψος τοῦ σώματός του πρέπει νὰ μετρηθῇ ἅμα ὡς ἐγερθῆ τῆς κλίνης.

Τὸ ἀνθρώπινον ἀνάστημα ἀυξάνεται, ὡς γνω-

στών, μέχρι τοῦ 25ου ἔτους. Παραδεδειγμένον ὑπὸ τῶν πολλῶν εἶνε ὅτι τὸ παιδίον κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς ἡλικίας του φθάνει εἰς τὸ ἡμισυ τῆς σωματικῆς αὐτοῦ ἀναπτύξεως καὶ ὅτι τὸ ὀριστικὸν ἀνάστημα κτᾶται μεταξύ τοῦ εἰκοστοῦ τρίτου καὶ τοῦ τριακοστοῦ ἔτους. Τὸ βᾶρος τοῦ ἀνθρώπου τότε εἶνε εἰκοσαπλάσιον τοῦ ἀρχικοῦ βάρους αὐτοῦ, τὸ δὲ ὕψος τοῦ σώματος τριπλάσιον τοῦ τῆς ἐποχῆς τῆς γεννήσεως. Τὸ νεογνὸν ἔχει κατὰ μέσον ὄρον ὕψος 490 χιλιοστομέτρων. Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἡ αὐξήσις φθάνει συνήθως μέχρις 0,20 τοῦ μέτρου ἧτοι περίπου εἰς τὸ 16ον τῆς ὅλης ἀναπτύξεως· κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος δὲν ὑπερβαίνει τὰ 10 ἑκατοστ. ἀπὸ τοῦ τετάρτου ἢ πέμπτου ἔτους μέχρι τῆς ἡβῆς ἡ αὐξήσις ἀνέρχεται μόλις εἰς τὸ 21ον τῆς ὅλης ἀναπτύξεως. Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι πάντες παριστῶσι μέσους ὄρους, διότι ὑπάρχουσι καὶ πολλαὶ πρόωροι ἢ βραδεῖαι ἀναπτύξεις. Ὑπάρχουσι ἀτομα ὧν τὸ ἀνάστημα αὐξάνεται μέχρι τοῦ 25ου, τοῦ 30ου καὶ τοῦ 32ου ἔτους ἀκόμη.

Ἡ ἀνάπτυξις δὲν εἶνε ἡ αὐτὴ καὶ διὰ τὰ δύο γένη. Κατὰ γενικὸν κανόνα, μέχρι τοῦ ἐνδεκάτου καὶ τοῦ δωδεκάτου ἔτους οἱ παῖδες εἶνε καὶ βαρύτεροι καὶ ὑψηλότεροι τῶν κορασίων· ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἡλικίας ταύτης ἡ ἀνάπτυξις χωρεῖ παρὰ τῷ γυναικείῳ φίλῳ μετὰ μείζονος ταχύτητος· εἶτα πάλιν ἀπὸ τοῦ δεκάτου πέμπτου ἔτους οἱ παῖδες ἀρχονται ὑπερβαίνοντες κατὰ τε τὸ βᾶρος καὶ τὸ ὕψος τὰς παιδικὰς, αἰτινας παραμένουσι στάσιμοι.

Ἐν γένει τὸ ἀνάστημα διατηρεῖται σχεδὸν ἀναλλοίωτον ἀπὸ τοῦ εἰκοστοῦ πέμπτου ἔτους. Κατὰ τὸ ἐξηκοστὸν ἔτος ἀρχεται ἐλαττωμένον. Ἡ μείωσις αὕτη εἶνε ἀνεξάρτητος τῆς κυρτώσεως τῆς σπονδυλικῆς στήλης, παρατηρεῖται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀκραιότερων καὶ εὐθυτενεστέρων γερόντων. Τὸ ὕψος τοῦ σώματος μειοῦται μέχρι 4, 5 καὶ 7 ἀκόμη ἑκατοστών τοῦ μέτρου. Ἀνήρ ἔχων ἀνάστημα 1 μ. 70 ἐκ. κατὰ τὸ ὀγδοηκοστὸν ἔτος ἔχει ἀνάστημα μόνον 1 μ. καὶ 63 ἐκ. Ἡ κατάπτωσης δ' αὕτη προέρχεται ἐκ τῆς ἐπιπλατύνσεως τῶν λιπιδῶν μερῶν καὶ τῶν χόνδρων τῶν ἀρθρώσεων καὶ τῆς σπονδυλικῆς στήλης, πρὸς τούτοις δὲ καὶ ἐκ τῆς μεταβολῆς τοῦ σχήματος τοῦ τραχήλου τοῦ μηροῦ. Ἡ γωνία ἦν σχηματίζει ὁ τράχηλος τοῦ μηροῦ εἶνε παρὰ τῷ ὀρίμῳ ἀνδρὶ 135° σχεδὸν· παρὰ τῷ γέροντι προσεγγίζει περίπου πρὸς τὴν ὀρθὴν γωνίαν, ἐξ οὗ φυσικῶς ἐπέρχεται μείωσις τοῦ ὕψους τοῦ σώματος.

Συμπεραίνοντες δυνάμεθα νὰ εἰπῶμεν ὅτι τὸ ἀνάστημα ἡμῶν ὑφίσταται διαφορὸς ἀλλοιώσεις κατὰ τε τὸ διάστημα τοῦ βίου ἡμῶν καὶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας.

—x—

(Henri de Parville)

ΒΑΣΙΛΙΚΑΙ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Ἡ Ρωσσία παρέχει εἰς τὸν αὐτοκράτορα τῆς ἐτησίως φράγκα 48,000,000, ἧτοι φράγκα 4,000,000 κατὰ μῆνα. Χωρὶς δὲ νὰ κάμη χρῆσιν τῆς ἰδιαιτέρας του κολοσσιαίας περιουσίας ὁ αὐτοκράτωρ δύναται νὰ ἐξοδεύη καθ' ἡμέραν φράγκα 125,000. Μετὰ τὴν Ρωσσίαν ἔπεται ἡ Τουρκία, ἧτις μεθ' ὅλας τὰς οικονομικὰς αὐτῆς δυσχερείας παρέχει κατ' ἔτος τῷ Σουλτάνῳ φράγκα 34,000,000. Ἡ Αὐστρία κατέχει τὴν τρίτην τάξιν, διότι ὁ αὐτοκράτωρ αὐτῆς λαμβάνει ἐτησίως φρ. 19,000,000. Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας 17,000,000. Ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας προικοδοτεῖται κατ' ἔτος μὲ φράγκα 11,000,000, καὶ ἐν τούτοις ἐξοδεύει πολὺ ὀλιγώτερα τῶν ὄσων λαμβάνει. Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας λαμβάνει ἐπίσης ἐτησίως 11,000,000 καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας 8,000,000. Ὁ δυστυχῆς βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας Λεοδωίκος ὁ Β' ἐλάμβανε κατ' ἔτος φρ. 6,200,000 καὶ εὐρίσκετο πάντοτε εἰς χρηματικὰς ἀνάγκας. Ὁ νῦν ἀντικασιλεὺς λαμβάνει μόνον 300,000 κατ' ἔτος. Ὁ βασιλεὺς τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας ἔχει ἐτησίως φρ. 4.600,000, ἀλλὰ παραπενοῖται ὅτι δὲν ἐπαρκοῦν εἰς τὰς ἀνάγκας του. Τί πρέπει ὅμως νὰ εἴπη ὁ βασιλεὺς τοῦ Βελγίου, ὅστις ἀπολαμβάνει φρ. 4,200,000, καὶ ἐξοδεύει μεγάλα ποσὰ εἰς τὰς ἐπιστήμας καὶ φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς; Ἡ ἐν Ἀφρικῇ ἔρρουα μόνον στοιχίζει αὐτῷ ὑπὲρ τὸ ἑκατομμύριον. Ὁ βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας ἔχει κατ' ἔτος φρ. 3,800,000, ὁ βασιλεὺς τῆς Σαξωνίας 2,600,000, ὁ βασιλεὺς τῆς Δανίας 2,400,000, ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Βρασιλίας, τοῦ ὁποίου τὸ κράτος εἶνε εἴκοσι καὶ ἑκατοντάκις μεγαλειότερον τῆς Δανίας, δεκάκις μεγαλειότερον τῆς Γερμανίας καὶ τὸ διπλάσιον τῆς Ρωσσίας λαμβάνει κατ' ἔτος 2,400,000 φρ. (Ὁ ἡγεμὼν οὗτος συγκατελέθη μετὰ τῶν εὐρωπαϊῶν ἡγεμόνων, ὡς καταγόμενος ἐκ τοῦ Πορτογαλλικοῦ βασιλικοῦ οἴκου). Ὁ βασιλεὺς τῆς Βυρτεμβέργης λαμβάνει 2,000,000 φρ. Ὁ βασιλεὺς τῆς Ὀλλανδίας πρέπει νὰ ζῇ φειδωλῶς, διότι τὸ κράτος του παρέχει αὐτῷ μόνον φρ. 1,600,000. Ὁ μέγας Δουξ τῆς Βάνης 1,400,000, ἐνῶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων λαμβάνει φρ. 1,250,000. Ὁ βασιλεὺς τῆς Ρουμανίας λαμβάνει φρ. 1,240,000, ὁ βασιλεὺς τῆς Σερβίας 900,000, καὶ ὁ πρῶην ἡγεμὼν τῆς Βουλγαρίας 600,000. Τὴν τελευταίαν τάξιν μετὰ τῶν ἡγεμόνων τῆς Εὐρώπης λόφω χρηματικῆς ἀπολαβῆς κατέχει ὁ ἡγεμὼν τοῦ Μαυροβουνίου, διότι προικοδοτεῖται παρὰ τοῦ λαοῦ του μὲ μόνον 120,000 φράγκα κατ' ἔτος. Ἐν τούτοις ἡ Σλαβικὴ Προπαγάνδα τῷ παρέχει ἰδιαιτέρως ἀρκετὰ χρήματα πρὸς ἀξιοπρεπῆ